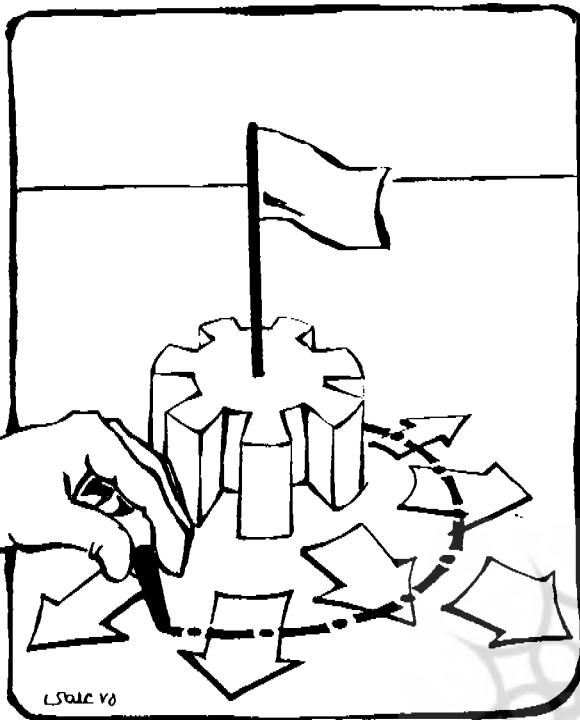

در قشم، صنعت و تجارت در کنار هم

اشاره:

سرمایه‌گذاری، تولید و تجارت اهرم‌های توسعه اقتصادی است که به سخت‌افزار و نرم‌افزارهای مناسب نیازمند می‌باشند. مناطق آزاد تجاری - صنعتی با ارایه نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای مناسب می‌توانند در رقابت بین‌المللی سرمایه‌گذاران را به خود بخوانند و فرآیند توسعه اقتصادی را خارج از قوانین و مقررات و تشویقات اداری درون مرزی، تسریع نمایند.

مناطق آزاد ایران به‌ویژه مناطق آزاد تجاری - صنعتی قشم با موقعیت جغرافیایی حساس خود می‌توانند در مسیر توسعه اقتصادی، رونق صنعت و تجارت گام مؤثری بردارند و زمینه مساعد برای انتقال فن آوری به سرزمین اصلی را فراهم نمایند.

در مدت کوتاه عمر منطقه آزاد تجاری - صنعتی قشم، زمینه مساعد سرمایه‌گذاری و تولید در این جزیره بزرگ خلیج فارس فراهم شده و اکنون گام‌های مؤثر برای حضور تولیدات این منطقه در عرصه رقابت بین‌المللی برداشته شده است.

خبرنگار نشریه «بررسی‌های بازرگانی» به‌منظور بررسی و تشریح موقعیت کنونی منطقه آزاد تجاری - صنعتی قشم، گفت‌وگویی با آقای جلال حیدرپور یزدی، مدیر صادرات و واردات این منطقه دارد تا خوانندگان نشریه را در جریان آخرین تحولات منطقه قرار دهد.

مشروح این مصاحبه چنین است:

خروجی از منطقه آزاد می‌باشد. در منطقه آزاد قشم، کالا فقط از طریق مسافر قابل خروج (برای سرزمین اصلی) است و فقط در مقابل معافیت‌های مسافری از منطقه خارج می‌شود. البته واردات مواد اولیه برای کارخانه‌ها نیز از پرداخت عوارض معاف است. برای ورود این مواد فقط یک درصد هزینه خدمات دریافت می‌شود و تعرفه‌های کالاهای ساخته شده وارداتی به مواد اولیه، قطعات، ابزار و ماشین‌آلات تعلق نمی‌گیرد. فقط برای برخی قطعات وثیقه‌ای دریافت می‌شود که پس از تأیید وزارت صنایع، وثیقه نیز برگشت داده می‌شود.

کشتی‌های بزرگ، وجود انرژی و نیروی کار ارزان، از ویژگی‌های راهبردی منطقه آزاد تجاری - صنعتی قشم است.

■ روش کنونی تجارت (صادرات و واردات) منطقه آزاد قشم چگونه است و چه مشکلاتی دارد؟

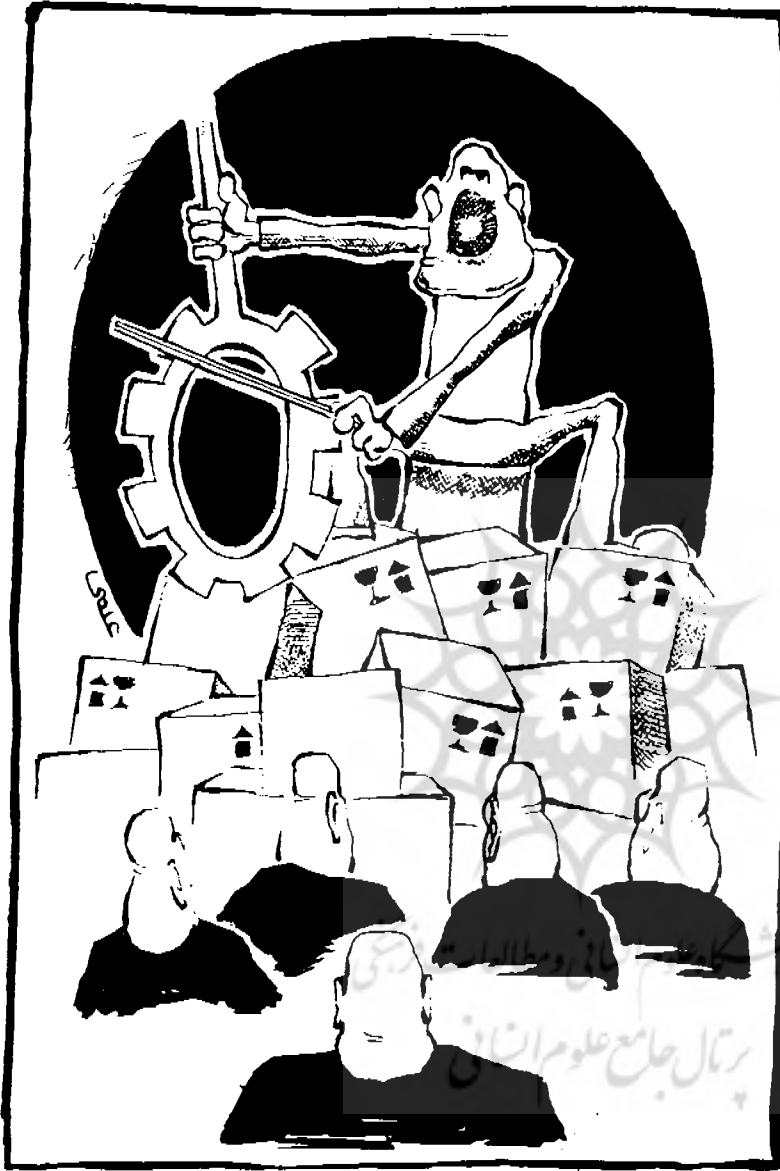
□ کسانی که کارت بازرگانی دارند، باید قبل از انجام واردات، مجوز بگیرند. این افراد می‌توانند کالاهای موردنیاز خود را بر اساس تعرفه‌های شورای عالی مناطق آزاد وارد و ترخیص کنند.

روند واردات در حال حاضر نسبت به گذشته کاهش شدیدی پیدا کرده که علت آن کساد بازار و نظارت بر روی کالاهای

■ موقعیت راهبردی جزیره قشم در خلیج فارس، فعالیت‌های تجاری یا صنعتی کدامیک را برای توسعه اقتصادی منطقه توجیه می‌نماید؟

□ موقعیت راهبردی (استراتژیک) منطقه آزاد قشم، یک موقعیت صنعتی است. اما صنعت و تجارت باید در کنار یکدیگر باشند با این تفاوت که برنامه‌ریزی باید روی صنعت انجام شود. منطقه آزاد قشم ویژگی‌هایی دارد که رونق صنعت بیش از تجارت در آن موفق خواهد بود. نزدیکی جزیره قشم به سرزمین اصلی، ساحل مناسب برای ایجاد اسکله‌های عظیم به‌منظور پذیرش

- نزدیکی جزیره قشم به سرزمین اصلی، ساحل مناسب برای ایجاد اسکله‌های عظیم، وجود نیروی کار و انرژی ارزان از ویژگی‌های منطقه آزاد قشم برای رونق صادرات است.
- تعرفه واردات به قشم در سه سال اخیر ۱۰ تا ۱۵ برابر افزایش یافته است. اگر ثبات در قوانین به وجود آید، بازرگانان منطقه متضرر نخواهند شد.

عدم ثبات قوانین مناطق آزاد و تغییر تعرفه‌ها به‌طور مداوم، از مهمترین مشکلات رویاروی تجارت منطقه آزاد قشم می‌باشد.

در سه سال اخیر نیز تعرفه‌ها ۱۰ تا ۱۵ برابر افزایش یافته است. اگر ثبات در قوانین به‌وجود آید، بازرگانان منطقه آزاد قشم نیز می‌توانند برنامه‌ریزی کنند و از ضرر این قشر جلوگیری می‌شود و منافع حاصل از تجارت نصیب منطقه خواهد شد. ورود و خروج کالا در منطقه آزاد قشم به‌صورت بدون انتقال ارز صورت می‌گیرد. هنوز فعالیت‌های بانکی برای گشایش اعتبار جهت واردات کالا، در منطقه آزاد قشم راه نیفتاده است و امور بانکی برای واردات کالا به قشم از طریق امارات انجام می‌شود و به‌صورت کالای ترانزیت وارد قشم می‌شود که البته گران‌تر به دست مصرف‌کننده می‌رسد. علت این گرانی نیز بالا رفتن کرایه حمل و نقل، بیمه و عوارض دیگر است که در امارات از کالاهای صادراتی به منطقه آزاد قشم اخذ می‌شود.

■ مشکل نبود بانکی که بتواند با کشورهای خارجی دادوستد ارزی داشته باشد، برای منطقه آزاد قشم تا چه حد است و چه تمهیداتی برای رفع این مشکل اتخاذ شده است.

□ مشکل نبود بانک خارجی در منطقه آزاد قشم، کاملاً قابل لمس است. بازرگانان و سرمایه‌گذاران خارجی برای انتقال سرمایه از منطقه آزاد قشم به کشورهای دیگر به‌همین دلیل مشکل دارند. در حال حاضر بانک صادرات ایران

درصد است که شعبه‌هایی در منطقه آزاد قشم ایجاد کند. البته در ابتدای کار با مشکلاتی روبه‌رو می‌شود، اما در نهایت موفق خواهد شد.

■ آیا قوانین و مقررات جاری برای مناطق آزاد، برای توسعه تجارت و صنعت در منطقه آزاد قشم مانع می‌ترشد؟

□ آیین‌نامه‌ها و مقررات هنوز آن‌طور که لازم است تدوین نشده است. قوانین چهارساله مناطق آزاد که بر مبنای آنها آیین‌نامه‌ها و ضوابطی تدوین شده، هنوز کاملاً روشن نیست و مردم در برابر این مقررات سردرگم می‌باشند. روش اجرایی مقررات به‌طور کامل پیاده نشده و برای تولیدکنندگان و بازرگانان تسهیلات لازم را

- امور بانکی برای واردات کالا به قشم هنوز از طریق امارات انجام می‌شود و به همین جهت کالا گرانتر به دست مصرف‌کننده می‌رسد.
- بازرگانان و سرمایه‌گذاران خارجی برای انتقال سرمایه از منطقه آزاد قشم به دیگر کشورها با مشکل روبه‌رو هستند. مشکل نبود بانک خارجی در قشم، کاملاً قابل لمس است.

منظور نکرده است.

اگر آیین‌نامه‌ها و مقررات به‌طور کامل پیاده شود و تسهیلات لازم برای فعالان اقتصادی منظور شود، موفقیت منطقه آزاد قشم بی‌نظیر خواهد بود.

■ نقطه‌نظرات دیدگاه‌های مقام‌های رسمی کشور نسبت به فعالیت مناطق آزاد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

□ در شش سال فعالیت در منطقه آزاد قشم، همواره نظرات مثبت و ارزنده مقام‌های ارشد کشور در زمینه ایجاد و فعالیت مناطق آزاد را شاهد بوده‌ام. ریاست جمهوری اسلامی ایران برای تشکیل منطقه‌ای که بتواند یک ناحیه صنعتی و معرف نام ایران باشد، مشوق مسؤولان منطقه آزاد قشم بوده‌اند. دیگر مقام‌های دولتی و مجلس شورای اسلامی نیز نظرات ارزنده و مثبتی دارند.

به نظر من باید برای فعالیت خارجی‌ها در منطقه آزاد قشم تسهیلاتی برای سرمایه‌گذاری فراهم شود. آزادی‌هایی که در عرف جمهوری اسلامی ایران باشد و تضمین سرمایه‌های خارجی‌ها، از جمله این تسهیلات است.

■ به نظر جنابعالی، شرط لازم برای موفقیت در امر صادرات از منطقه آزاد قشم چیست؟

□ باید زمین ارزان در اختیار سرمایه‌گذارانی که هدف صادرات دارند، قرار گیرد. امور زیربنایی مانند آب، برق، تلفن، هتل، جاده‌سازی و... توسعه پیدا کند تا صنعت در منطقه به سرعت رشد یابد و امکانات صادرات کالا فراهم شود.

■ به نظر جنابعالی دلیل موفقیت مناطق آزاد حوزه خلیج فارس در امر صادرات مجدد و ترانزیت کالا چیست؟

□ وجود قسوانین و مقررات ثابت، امکانات زیربنایی، تضمین سرمایه خارجی و امنیت سرمایه‌گذاری، امنیت شغلی و اسکله‌های مجهز به تجهیزات و تأسیسات تخلیه و بارگیری، دلایل اصلی موفقیت است.

اگر سرمایه‌گذاران خارجی بدانند که در مناطق آزاد ایران سرمایه آنها تضمین می‌شود، بی‌شک فعالیت در دیگر مناطق آزاد حوزه خلیج فارس رو به افول خواهد گذارد و رونق خود را از دست می‌دهد.

■ آیا روند کاهش واردات بر درآمد منطقه آزاد قشم تأثیر گذارده است؟

□ درآمد حاصل از واردات به دلیل افزایش عوارض و تعرفه‌ها، کاهش نیافته است اما در آینده برای فعالیت مجتمع‌های عظیم تجاری که ساخته شده‌اند باید برای واردات تسهیلاتی فراهم شود. در حال حاضر مجتمع‌های تجاری عظیمی در منطقه آزاد قشم برپا شده و مردم روی آن سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

■ آیا شمار این مجتمع‌ها بیشتر از ظرفیت منطقه آزاد قشم نیست؟

□ اگر «کار» انجام شود، با توجه به وسعت جزیره این مجتمع‌ها نه تنها زیاد نیستند، بلکه کم می‌باشند. از آنجا که مجتمع‌ها در یک خیابان ساخته شده، کثرت آنها به چشم می‌آید، در صورتی که منطقه آزاد قشم می‌تواند بیش از این حد،

پذیرای تجار و مسافران باشد. باید در منطقه «تولید» و «کار» انجام شود تا تجارت رونق یابد.

■ تعرفه‌های کالاهای وارداتی به منطقه آزاد قشم نسبت به تعرفه‌های مناطق آزاد حوزه خلیج فارس چه تفاوت‌هایی دارد؟

□ تعرفه واردات کالا در بندر آزاد جبل علی برای کالاهایی که وارد بازار مصرف می‌شوند، ۴ درصد است و برای کالاهای ترانزیتی فقط یک درصد. در صورتی که روی کالاهایی که وارد بازار مصرف و فروش منطقه آزاد قشم می‌شوند، به‌طور متوسط ۳۵ تا ۴۰ درصد عوارض وضع شده است. این امر سبب می‌شود که کالا از دبی به‌صورت قاچاق وارد شود.

به‌طور کلی تعرفه‌های گمرکی بر اساس نوع کالا و ضرورت نیاز به آن می‌باشد. کالاهای ضروری و اساسی مانند مواد غذایی و مایحتاج زندگی تا ۸ درصد، لوازم خانگی برقی و غیربرقی ۳۵ درصد و کالاهای غیرضروری تا ۵۰ درصد تعرفه دارند. علاوه بر این تعرفه‌ها نیز یک درصد هزینه خدمات از واردکنندگان دریافت می‌شود.

■ آیا این تعرفه‌های نسبتاً سنگین به حالت عمومی تجارت منطقه آزاد قشم لطمه نمی‌زند و بر فعالیت تجاری آن اثر نمی‌گذارد؟

□ از آنجا که نظارت بر قاچاق کالا صورت نمی‌گیرد، تعرفه‌ها نیز در وضعیت تجاری منطقه آزاد قشم اثر ندارند. اگر جلوی قاچاق کالا گرفته شود، تجارت

- قاچاق کالا در مناطق آزاد، حقوق دولت را تضییع می‌کند و درآمدی که باید صرف امور زیربنایی منطقه شود از دست می‌رود.
- اسکله‌های موجود قشم برای واردات ماشین‌آلات کارخانه و مواد اولیه که با کشتی‌های بزرگ حمل می‌شوند، مشکل دارند. دو اسکله مجهز در حال احداث است. اسکله «کاوه» می‌تواند کشتی‌های ۱۰۰ هزار تنی را بپذیرد.

است و پهلو گرفتن کشتی‌های بزرگ در این اسکله‌ها امکان‌پذیر نیست.

■ چه برنامه‌هایی برای توسعه

اسکله‌های قشم در دست اجراست؟

□ دو اسکله مجهز در حال احداث است که یکی از آنها «اسکله کاوه» می‌تواند کشتی‌های ۱۰۰ هزار تنی را بپذیرد.

کالاهای تولیدشده در منطقه آزاد قشم، قابل صدور از این ناحیه است، اسکله‌های موجود در این بخش مشکلی به وجود نمی‌آورد. در حال حاضر ۳۵ واحد تولیدی در قشم فعالیت می‌کنند و در زمینه صدور کالا نیز مشکلی ندارند، بلکه مشکل در کالاهای وارداتی است. ماشین‌آلات کارخانه و مواد اولیه که وارد جزیره می‌شوند، با کشتی‌های بزرگ حمل می‌گردند. ظرفیت اسکله‌های قشم محدود

منطقه متحول می‌شود. به‌طور کلی قاچاق کالا در مناطق آزاد حقوق دولت را تضییع می‌کند و درآمدی که باید صرف کارهای زیربنایی منطقه شود، از دست می‌رود.

■ اسکله‌های موجود در منطقه آزاد

قشم برای امر صادرات و واردات منطقه کافی هستند یا خیر و به‌طور کلی آیا برای تجارت جزیره مشکل ایجاد می‌کنند؟

□ از آنجا که در حال حاضر فقط

شرکت هوایمائی فرازقشم

(خط هوایی منطقه آزاد قشم)

تورمشهد با اقامت در بهترین هتلها

بلیط مشهد

چهار پرواز هفتگی به مشهد با هوایمائی بوئینگ

ضمناً جهت اطلاع هم میهنان عزیز هوایمائی فرازقشم پروازهای مسافری و باری مستقیم خود را به جزیره قشم قریباً آغاز خواهد نمود. لطفاً جهت کسب اطلاعات بیشتر و تهیه بلیط به آژانسهای معتبر و یا دفتر این شرکت واقع در خیابان خالداسلامبولی، کوچه دهم، پلاک ۳ مراجعه و یا با تلفنهای ۶۴۱۵۳۸۷ و ۸۷۲۷۸۲۱ تماس حاصل فرمائید.